

Nederland Leest Junior 2021

Instructie voor leesconsulenten po en vmbo

de Bibliotheek
op school

Beste leesconsulent,

November is de maand van Nederland Leest, de grootste leesbevorderingscampagne van de openbare bibliotheek, ontwikkeld door Stichting CPNB. De Bibliotheek *op school* werkt samen met Nederland Leest Junior, de educatieve component voor kinderen en jongeren van 10-14 jaar.

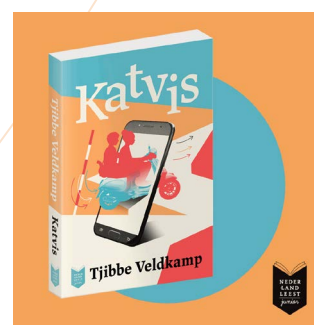
Nederland Leest zet elk jaar een thema centraal. In 2021 is dat: over de grens. In boeken en verhalen kunnen we naar alle hoeken van de wereld afreizen: we kunnen andere continenten en culturen bezoeken, maar ook in onze eigen omgeving de grens over gaan. De campagne wil Nederland niet alleen aan het lezen zetten maar ook aan het debatteren. Daarmee sluit Nederland Leest aan bij de functie van de openbare bibliotheek als centrum voor ontmoeting en debat. Voor volwassenen is er het geschenkboek *De wandelaar* van Adriaan van Dis. Dit boek wordt de hele maand november door de bibliotheken uitgedeeld aan leden en niet-leden.

Voor Nederland Leest Junior is het boek *Katvis* van Tjibbe Veldkamp gekozen. Bibliotheken konden bij de Stichting CPNB een scholenpakket bestellen met 32 exemplaren, een lesbrief en promotiemateriaal. Het boek wordt - in een speciale editie - in november aan veel kinderen en jongeren uitgedeeld. Een mooi cadeau waarmee alle leerlingen in hetzelfde boek kunnen lezen én met elkaar kunnen praten over het boek en over het thema 'over de grens'. Thuis, in de bibliotheek én op school. Het boek is geschikt voor groep 7 en 8 en voor vmbo 1 en 2 en is ook beschikbaar als e-book én luisterboek in de Online Bibliotheek-app.

Met deze instructie helpen wij je om Nederland Leest Junior in te zetten binnen de Bibliotheek *op school*. Deze leescampagne past ook perfect bij deze aanpak waarin vrij lezen, voorlezen en praten over boeken belangrijke werkvormen zijn. Met Nederland Leest Junior lezen leerlingen allemaal in hetzelfde boek en over hetzelfde thema en dat maakt praten over boeken wel heel makkelijk!

Veel succes en leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Nederland Leest Junior &
het team van de Bibliotheek *op school*

Nederland Leest Junior 2021

Instructie voor leesconsulenten po en vmbo

de Bibliotheek
op school

Materialen

Over het boek *Katvis*

Ate (14) heeft maar één vriend: Baptiste, die hij online heeft ontmoet. Baptiste woont in België en Ate in Nederland, maar ze houden van dezelfde YouTubers en whatsappen elke dag. Wanneer Baptiste laat weten dat hij geldproblemen heeft, besluit Ate hem in Brussel op te zoeken om hem zijn oude Samsung te brengen. Ate neemt stiekem de trein maar ontdekt in Brussel dat Baptiste niet alles over zichzelf heeft verteld en zich ook nog eens in illegale kringen bevindt. Met wie heeft Ate al die tijd contact gehad?

Scholenpakket

Het pakket bevat 32 exemplaren van *Katvis*, een lesbrief van CPNB en promotiematerialen. De lesbrief bij *Katvis* wordt van af begin oktober online aangeboden op onderwijs.cpnb.nl. Bibliotheken konden dit scholenpakket tot begin juni bestellen. De pakketten worden bij de bibliotheken afgeleverd. Je zorgt er zelf voor dat het bij de betreffende scholen komt.

Websites

www.nederlandleest.nl/junior

Voor Nederland Leest Junior is educatief materiaal ontwikkeld voor groep 7 en 8 en voor vmbo 1 en 2. De lesbrieven, digibordpresentaties en werkbladen zijn beschikbaar op onderwijs.cpnb.nl met de registratiecode uit het bestelde lespakket. De lesbrieven nodigen uit om in gesprek te gaan over het boek, leveren opdrachten over het boek die aansluiten bij het thema én hebben dit jaar extra aandacht voor digitale geletterdheid en mediawijsheid:

1. Introductie van het boek: in gesprek over het verhaal en de personages en een schrijfopdracht met een uitleg van Tjibbe Veldkamp in een korte video.
2. Over de grens: het thema van de Nederland Leest campagne. Aan de hand van dit thema gaan leerlingen het debat aan met stellingen aan de hand van het 'over de streep' concept.
3. Mediawijsheid: leerlingen verdiepen zich in het fenomeen catfishing en reflecteren hierop met elkaar.

[Tjibbe Veldkamp](#)

Tjibbe Veldkamp is succesvolle schrijver van prentenboeken en jeugdboeken. Zijn boeken zijn verschillende keren bekroond met een Zilveren Griffel. Voor de leeftijdsgroep 12+ schreef hij tot nu toe zes boeken, waarvan *Tiffany Dop* werd bekroond met een Zilveren Griffel. *Katvis* schreef hij in 2018. Dit boek is in de Online Bibliotheek-app ook beschikbaar als e-book én luisterboek, ingesproken door Tjibbe Veldkamp.

Suggesties

In deze instructie geven we je een aantal suggesties om Nederland Leest Junior te verbinden aan de Bibliotheek op school.

Lesbrief en werkbladen

Met de lesbrief en werkbladen op onderwijs.cpnb.nl kunnen leraren en leesconsulenten in de klas direct aan de slag. Spreek met de leraar af welke onderdelen van de lesbrief jij voor je rekening zou kunnen nemen.

Introductie

Voor leesconsulenten zit de meerwaarde van hun werk vooral in een goede introductie, bijvoorbeeld als je het pakket komt brengen, of een gezellige afsluiting. Met een kort gesprek over de kaft van *Katvis* kun je het boek introduceren. Waar zou het boek over gaan? Wat zou de rol van de mobiel kunnen zijn. Lees daarna de eerste bladzijde van het boek voor. Wijs de leerlingen tenslotte op andere boeken over het thema, te leen in de Bibliotheek op school. Zie *Verder lezen* voor titelsuggesties. Natuurlijk kun je je deskundigheid laten zien door verschillende werkvormen rond praten over boeken en de boekenkring op je te nemen. Kijk voor handleidingen en instructies in de toolkits (PO en VO) van pro.debibliotheekopschool.nl onder Activiteiten. Ook de brochure *Een kwestie van lezen 12: praten over romanfragmenten* geeft goede tips voor praten over boeken.

Mediawijsheid en digitale geletterdheid

Het boek gaat over een catfish, een persoon die in werkelijkheid iemand anders is, dan de persoon die hij of zij online zegt te zijn. In de lesbrieven is hier ook aandacht voor. Overleg met de leraren of dit lesonderdeel door jou, als leesconsulent, of door een mediacoach van de bibliotheek verzorgd kan worden. Het verhaal kan leerlingen bewust maken van de gevaren van internet en valse vrienden, zonder dat dit er al te dik bovenop ligt.

Katvis bevat nog een aantal andere aspecten die het verhaal interessant maken voor de leerlingen zoals het bestaan van criminele activiteiten, afpersingen en de problemen van illegale vluchtelingen. Het boek speelt zich af over de grens, in Brussel. Suggestie voor zoekopdrachten:

1. Leerlingen zoeken een kaart van Brussel en proberen locaties waar het verhaal zich afspeelt op te zoeken.
2. Laat leerlingen via ns reisplanner een reis van hun woonplaats naar Brussel uitzoeken: hoe laat vertrekt de trein, wat is de reisduur en hoeveel kost een heenreis 2e klas?

Tentoonstelling

Maak een tentoonstelling in de schoolbibliotheek met boeken van Tjibbe Veldkamp en boeken met thema's als over de grens, grenzen verleggen, op de vlucht en online. In de toolkit vind je het speciale logo, 'de Bibliotheek op school doet mee aan Nederland Leest Junior', om bijvoorbeeld uit te printen op A3. Zie *Verder lezen* voor titelsuggesties.

Ouders informeren

Met de poster van Nederland Leest laat je ouders het boek zien dat volwassenen tijdens de campagnemaand kunnen ophalen bij de bibliotheek. Geweldig als leerlingen en hun ouders in de campagnemaand november lezen over hetzelfde thema.

Een prikkelende stelling uit het lesmateriaal

Op internet kun je je mening geven over alles en iedereen, dat is vrijheid van meningsuiting.

Moedig leerlingen (en ouders) aan om thuis over de boeken en het thema te praten. Waar gaat het boek over? Wat vind je van het boek?

Verder lezen

Hieronder staat een overzicht van titels die aansluiten bij het thema *Over de grens*. Ook boeken over online-gedrag zoals catfishing of sexting sluiten bij het campagneboek aan.

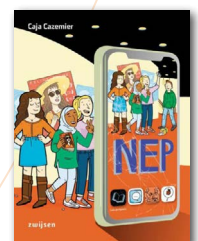
Titel	Auteur		7/8	vmbo
Over de grens				
<i>Made by Indira*</i>	Caja Cazemier & Martine Letterie	C		x
<i>Een hondenleven*</i>	Cirici, David	B	x	x
<i>De reis van Syntax Bosselman*</i>	Dam, Arend van	B	x	x
<i>Het werkstuk*</i>	Geest, Simon van der	B	x	
<i>Verkocht*</i>	Hagen, Hans	B	x	
<i>Lepelsnijder*</i>	Hof, Marjolein	B/C/D	x	
<i>Het pungelhuis</i>	Huizing, Annet	B	x	
<i>Rivieren van zand</i>	Kooi, Chris	C		x
<i>Spreek je chocola</i>	Lester, Cas	B	x	
<i>Sara's walkabout</i>	Loon, Inez van	B	x	x
<i>Naar het noorden*</i>	Meinderts, Koos	B	x	
<i>De verloren bloem van de sjamaan</i>	Morosinotto, Davide	C		x
<i>Bestemming onbekend</i>	Mosier, Paul	C		x
<i>Adres onbekend</i>	Nielsen, Susin	C		x
<i>Mijn opa de trekvogel</i>	Ruben, Liesbet	informatief	x	
<i>Haaieneiland</i>	Ruggenberg, Rob	C	x	x
<i>Feo en de wolven</i>	Rundell, Katherine	B	x	
<i>Everest</i>	Sangma, Francis & Lisk Feng	informatief	x	x
<i>100% Tokyo</i>	Smit, Niki	B	x	
<i>Smokkelkinderen*</i>	Vriens, Jacques	B	x	
<i>Boreas (meerdere delen)*</i>	Witteman, Mina	B	x	
<i>Honderd uur nacht*</i>	Woltz, Anna	C		x

Grenzen verleggen				
<i>De blauwe vleugels*</i>	Aerts, Jef	B	x	
<i>Onmogelijk blauw</i>	DiCamillo, Kate	B/C	x	x
<i>Mijn jaar in een tent</i>	Fisscher, Tiny	B	x	
<i>Geest*</i>	Remmerts de Vries, Daan	C		x
<i>Ali's oorlog*</i>	Rood, Lydia	B	x	

Op de vlucht				
<i>De blauwe vleugels*</i>	Aerts, Jef	B	x	
<i>Gevlucht! voor oorlog, honger en geweld</i>	Brundle, Harriet	informatief	x	x
<i>Toegang geweigerd*</i>	De Vos, Danny	B	x	x
<i>De lege schommel</i>	Elias, Bettie	C		x
<i>De wereld achter het hek*</i>	Fraillon, Zana	C		x
<i>De vlucht van Omid*</i>	Geel, Lysette van	B	x	

Titel	Auteur		7/8	vmbo
Op de vlucht				
<i>De battle*</i>	Groenteman, Hanneke	C		x
<i>Code wifi*</i>	Hest, Monique van	B	x	
<i>Van niets naar iets</i>	Hollingsworth, Alyssa	C		x
<i>Elke dag broerdag*</i>	Honingh, Tineke	B	x	
<i>Mensen met koffers</i>	Kuyper, Sjoerd	gedichten	x	x
<i>Niemandjongen*</i>	Marsh, Katherine	B	x	
<i>De jongen achter in de klas</i>	Onjali, Q. Raúf	B	x	
<i>Vlucht naar de hemel</i>	Persoons, Berti	C		x
<i>De brieven van Mia</i>	Sy, Astrid	C	x	x
<i>Kind i</i>	Tasane, Steve	B	x	
<i>Samen op de vlucht</i>	Van Sever, Nadja	B	x	
<i>De gelukvinder*</i>	Vendel, Edward van de	C/D		x
<i>Wij zijn gevlucht*</i>	Yousafzai, Malala	informatief		x
<i>Nieuwe bureu</i>	reeks Dichter	gedichten	x	x
<i>Jij en ik: verhalen over vriendschap en vluchtelingen</i>	diverse auteurs	B/C/D	x	

Online				
<i>Hashtag</i>	Bracke, Dirk	D		x
<i>Nep</i>	Cazemier, Caja	B	x	
<i>#Selfie</i>	Cazemier, Caja	C		x
<i>De TikTok challenge</i>	Jacobs, Annet	B	x	
<i>Onder mijn huid*</i>	Slegers, Marlies	C		x
<i>Vertrouw me maar*</i>	Slegers, Marlies	B	x	
<i>The challenge</i>	Terpstra, Anita	C		x
<i>Grenzeloos: waar trek jij de lijn?*</i>	Slegers, Marlies	C		x
<i>Je zult van me houden</i>	Sercu, Astrid	C		x
<i>Fake trip*</i>	Woodrow, Margje	C		x

Partners en organisatie

Stichting SPN | KB | Stichting Lezen | Stichting CPNB

de Bibliotheek op school doet mee aan

